

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telex: 816-436
Telefax: 29-40-89

.BS/54/12/91

OPINIA PUBLICZNA

O PRZYWÓDCACH POLITYCZNYCH I MĘŻACH STANU

Komunikat z badań

Warszawa, luty 1991 r.

Opinie Polaków o przywódcach różnych państw i mężach stanu to jeden z tematów wielkiej ankiety CBOS¹ dotyczącej wyłącznie zagadnień międzynarodowych.

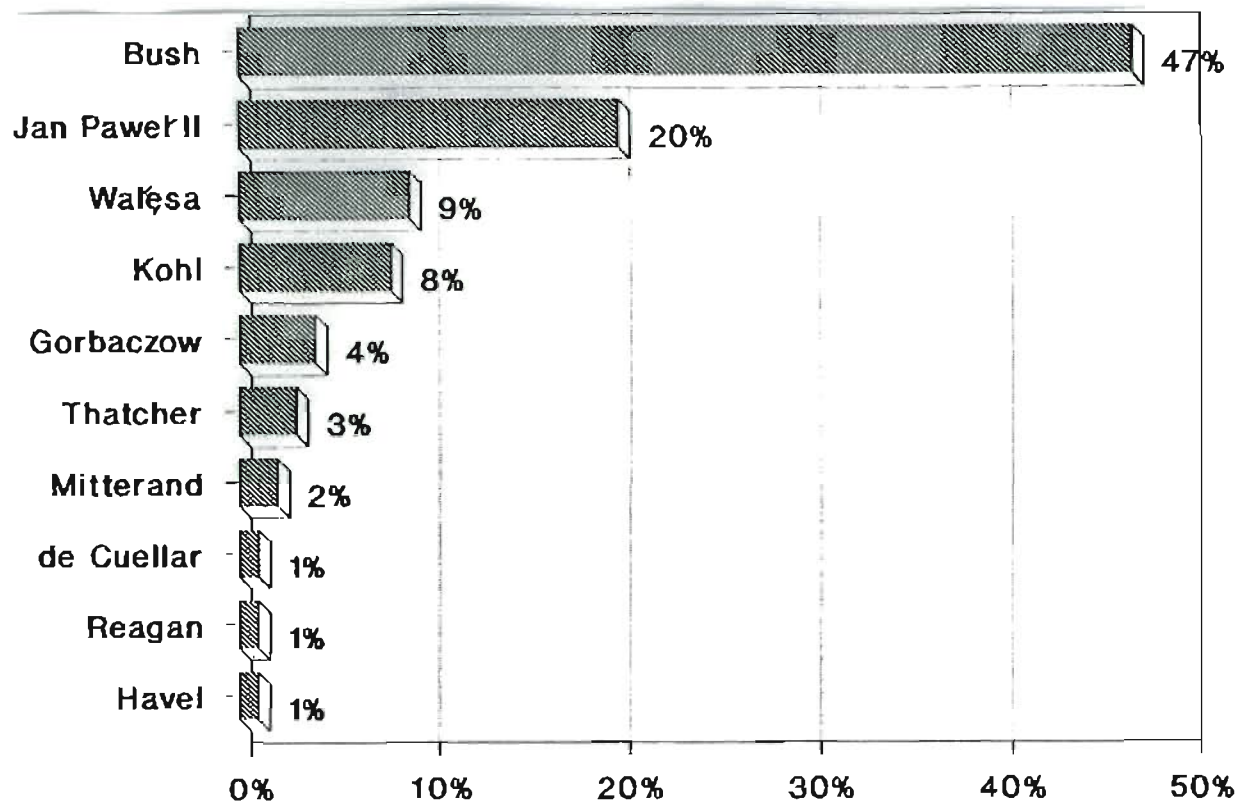
Ankieta wykazała spore zainteresowanie opinii publicznej sprawami międzynarodowymi; prawie połowa (45%) dorosłej populacji kraju deklaruje duże zainteresowanie, a 58% przyznaje, że to, co dzieje się na świecie jest dla nich osobiście ważne.

Opinie o politykach ustalono w dwojaki sposób - zadając pytanie otwarte: "Jakich przywódców ceni Pan(i) najbardziej?", w odpowiedzi na które respondenci spontanicznie wymieniali nazwiska cenionych polityków, oraz przez pytanie tzw. zamknięte, w którym ankietowani za pomocą skali od +5 do -5 określali swój stosunek do jedenastu wybranych polityków, wyrażając w ten sposób swą sympatię, obojętność, antypatię bądź nieznajomość.

Na pytanie o najbardziej cenionych polityków odpowiedziało trzy czwarte ankietowanych; pozostali odmówili, tłumacząc się brakiem zainteresowania polityką (2%), niewiedzą (13%) bądź przekonaniem, że obecnie nie ma polityków, których szczególnie by cenili.

W rankingu międzynarodowych mężów stanu wymieniono łącznie dwadzieścia cztery nazwiska. Najwyższym prestiżem cieszy się prezydent USA - George Bush, który uzyskał 47% wskazań i Papież Jan Paweł II - 20% wskazań. Pozostali politycy uzyskali zdecydowanie mniejsze odsetki wyborów, co ilustruje zamieszczony wykres (rys. 1).

¹ Badanie "Świat wokół nas (4)" zrealizowano w dniach 2-5 lutego 1991 roku na 1500-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

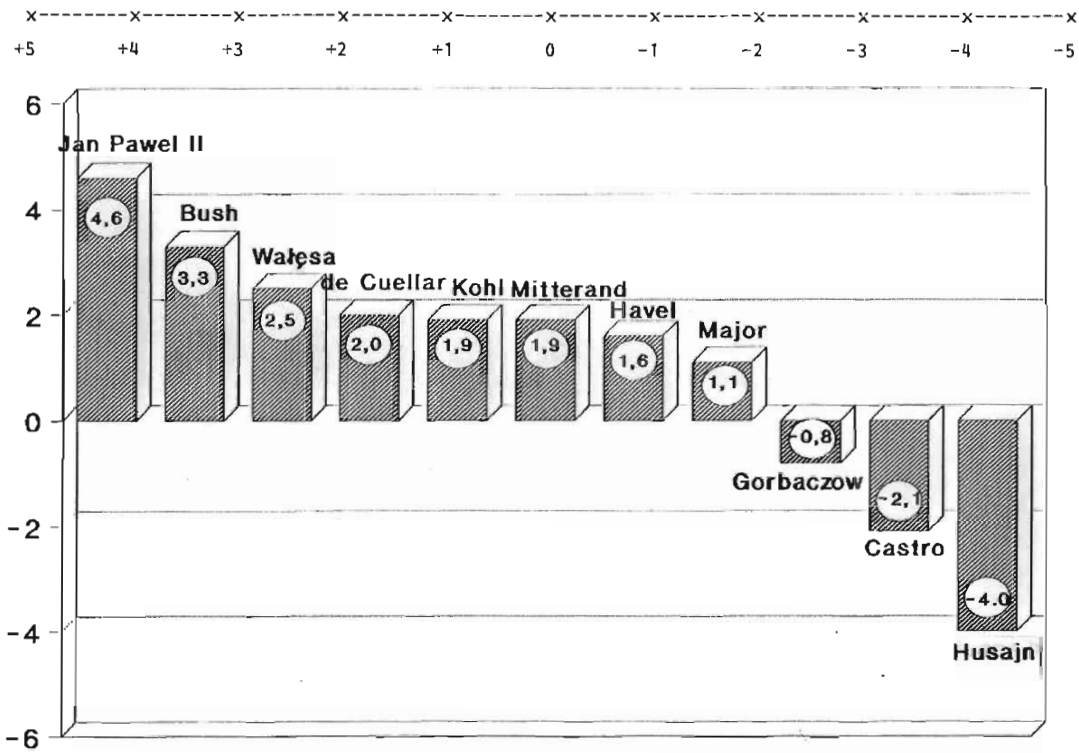
Rys. 1. Najbardziej cenieni politycy ... luty '90

Wyniki sondażu znacznie odbiegają od rezultatów badania przeprowadzonego w grudniu '90, kiedy pytano o najbardziej zasłużonego polityka dla świata². Wówczas w rankingu prowadził M.Gorbaczow; obecnie jego notowania gwałtownie spadły, wzrósł natomiast zdecydowanie prezydent G.Busha. Nie trudno domyślić się, że zmiany pozycji prezydentów USA i ZSRR mają ścisły związek z rozwojem wydarzeń w Zatoce Perskiej i republikach nadbałtyckich.

Wspomniane wydarzenia polityczne znajdują także silne odzwierciedlenie w nastawieniach emocjonalnych opinii publicznej, która z dużą sympatią wyraża się o prezydencie USA i z wyraźną niechęcią o prezydencie ZSRR. Spośród jedenastu przywódców, wobec których ankietowani określali swój stosunek na skali sympatia - obojętność - niechęć (od +5 do -5) G.Bush uzyskał drugą po Janie Pawle II (+4,6) średnią ocen +3,3, podczas gdy M.Gorbaczow ze średnią -0,8 znajduje się na dalekiej dziewiątej pozycji, lokując się w gronie trzech (obok Fidela Castro i Saddama Husajna) najbardziej nie lubianych polityków (rys. 2).

² Por. "Politycy roku". Komunikat CBOS, grudzień 1991 r.

Rys. 2. Rozkład odpowiedzi na pytanie: "Przywódcy polityczni poszczególnych krajów, mężowie stanu budzą większą lub mniejszą sympatię. Proszę wyrazić swój stosunek do następujących polityków, posługując się skalą, na której +5 oznacza, że polityk ten cieszy się Pana(i) bardzo dużą sympatią, 0 - że jest Panu(i) obojętny, a - 5, że budzi u Pana(i) dużą niechęć. Jeśli, o którymś z nich Pan(i) nie słyisał(a), to proszę to również powiedzieć."

Średnie ocen oraz zestawienie deklarowanych uczuć wobec jedenastki kluczowych postaci międzynarodowej sceny politycznej (tab. 1) dają klarowny obraz sympatii i niechęci opinii publicznej. Bezdyskusyjna jest pozycja Jana Pawła II. Powszechną sympatią cieszy się G.Bush i L.Wałęsa. Sympatię więcej niż połowy Polaków zyskali H.Kohl, V.Havel i F.Mitterand. W stosunku do M.Gorbaczowa i F.Castro przeważa niechęć, natomiast prezydent Iraku wzbudza powszechną antypatię.

Tabela 1

w procentach

Przywódcy i mężowie stanu	Deklarujący wobec danego polityka uczucie:			Brak znajomości
	sympatii	niechęci	obojętności	
JAN PAWEŁ II	98	-	2	-
GEORGE BUSH	87	2	9	2
LECH WAŁĘSA	80	10	10	-
HELMUT KOHL	69	8	18	4
VACLAW HAVEL	60	6	26	8
FRANCOIS MITTERAND	59	3	22	15
PEREZ de CUELLAR	47	2	21	29
MICHAŁ GORBACZOW	32	51	16	1
JOHN MAJOR	17	1	19	61
FIDEL CASTRO	7	53	28	11
SADDAM HUSAJN	2	87	7	4

Najmniej znany jest premier W.Brytanii - John Major (61%). Ponadto zwraca uwagę wynik H.Kohla, który systematycznie zyskuje w polskiej opinii publicznej.